

Základní škola a Mateřská škola Benešov nad Ploučnicí, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání v přípravné třídě ZŠ, vydán dne 1. 9. 2007;

úprava s platností od 2. 9. 2013

„CESTA DO PRVNÍ TŘÍDY“

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika vzdělávacího programu v přípravné třídě
3. Podmínky a organizace vzdělávání
4. Vzdělávací obsah
5. Tematický plán a hlavní cíle pro jednotlivé měsíce
6. Základní činnosti a znalosti, které by mělo dítě zvládnout na konci přípravné třídy
7. Evaluace v přípravné třídě

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název organizace dle zřizovací listiny: Základní škola a Mateřská škola Benešov nad Ploučnicí, příspěvková organizace

Adresa organizace: 407 22 Benešov nad Ploučnicí, Opletalova 699

Právní forma: příspěvková organizace

Identifikátor zařízení: 600 076 211 přidělený MŠMT Praha změnou zařazení do sítě škol s účinností od 1. 1. 2003

Statutární zástupce organizace: Mgr. Dagmar Tesarčíková

Kontakt: infozsbnpl@zsbnpl.cz

+420 412 586 366

Web: www.zsbnpl.cz

Třídní učitelka: Radka Bartošová

Email: radkabar@seznam.cz

Zřizovatel: město Benešov nad Ploučnicí (IČO: 00261181)

adresa: 407 22 Benešov nad Ploučnicí, náměstí Míru 1

Kontakty: funkci zřizovatele vykonává Rada města Benešova nad Ploučnicí

Tel. ústředna: 412 589 811

E-mail: urad@benesovnpl.cz

Zpracovatel ŠVP: Radka Bartošová, třídní učitelka přípravné třídy

2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Školní vzdělávací program „CESTA DO PRVNÍ TŘÍDY“ vychází z RVP PV, z metodického materiálu MŠMT „Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“ a „Poznámek k tvorbě vzdělávacího obsahu přípravných tříd ve ŠVP“ (VÚP Praha, 2007). Podmínky vzdělávání přípravné třídy se slučují s podmínkami základního vzdělávání a ŠVP základní školy a promyšleně směřují k naplnění klíčových kompetencí dětí. Předškolním vzděláváním se vytváří dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání a maximálně se podporuje individuální rozvoj možností dětí, dosažení „optimální“ úrovně rozvoje a připravenosti ke vstupu do školního vzdělávání.

ŠVP pro přípravnou třídu sestavila učitelka přípravné třídy na základě dlouholetých zkušeností, které získala v mateřské škole a základní škole. Doplnuje ho o úkoly z programu „Šimon půjde do školy“ (Portál 1995).

Cílem je děti systematicky připravovat a předcházet tím případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání, a tím i jejich perspektivy v budoucím životě. Proto je také velmi důležité vytvoření příjemné atmosféry ve třídě, aby děti odcházely domů s pocitem uspokojení ze dne prožitého ve škole a těšily se na každý další den.

Stanovených cílů je dosahováno uplatněním nejrůznějších výchovně vzdělávacích prostředků, které svým obsahem i formou odpovídají stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí – různé druhy her (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti. Těžiště spočívá v rozumové výchově – jazykové a komunikativní výchově, rozvoje matematických představ a rozvoje poznání, dále v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností dětí. Velký důraz je kladen také na výtvarnou, hudební a tělesnou výchovu.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují.

Výchovný a vzdělávací program pro přípravnou třídu je zpracován do okruhů učiva. Učivo v těchto okruzích je rozpracováno v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání (s možností korekce). Rozhodující jsou vždy individuální možnosti a schopnosti dětí a jejich tempo zvládnutí požadavků. Organizace i program přípravné třídy je maximálně přizpůsoben vývojovým a jazykovým možnostem dětí a jejich potřebám.

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální podmínky

Přípravná třída je umístěna v prvním patře základní školy – budova Bílá, Komenského 274, Benešov nad Ploučnicí, prostory odpovídají hygienickým požadavkům. Třída je vybavena novým školním nábytkem, hračkami a pomůckami didaktického charakteru.

V přízemí mají děti samostatnou šatnu. Je zde též umístěna tělocvična, učebna výtvarné výchovy a multimediální třída, vše děti využívají.

V prvním patře mají děti k dispozici WC. Děti mohou využívat také žákovskou knihovnu. Umístění školy umožňuje k výuce využívat také okolní přírodu a venkovní hřiště.

Personální zajištění

Výchovu a vzdělávání zajišťuje třídní učitelka. Ta v rámci programu přípravné třídy, spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, školním metodikem primární prevence a školským poradenským zařízením a okamžitě tak může reagovat na výchovné a vzdělávací problémy dětí.

Přijímání dětí

Do přípravné třídy jsou děti přijímány před zahájením povinné školní docházky na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení, jímž je tato docházka doporučena.

Třída se otevírá s minimálním počtem 7 a maximálním počtem 15 žáků.

Denní program přípravné třídy

Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 vyučujících hodin s celkovým počtem 20 hodin týdně.

7.45 – 8.00 příchod dětí do třídy

8.00 – 8.45 skupinová práce podle plánů, hry dle zájmu dětí

8.45 – 8.55 přestávka

8.55 - 9.40 skupinová nebo individuální práce s dětmi

- 9.40 – 10.00 hygiena, svačina
- 10.00 – 10.45 skupinová práce podle plánu
- 10.45 – 10.55 přestávka
- 10.55 – 11.40 výtvarné činnosti, hudební činnosti, praktické činnosti, pobyt venku atd.
- 11.40 – děti se rozcházejí domů nebo do školní družiny

Časový program společných činností a přestávek je přizpůsoben aktuálním potřebám dětí.

Spoluúčast rodičů

Zákonní zástupci dětí mají možnost se aktivně účastnit na třídních a školních akcích a podílet se na jejich přípravě. Po vzájemné dohodě s třídní učitelkou se mohou zúčastnit vyučovacích hodin. Důraz je kladen na dobrou spolupráci s rodinou, je založen na oboustranné důvěře a vědomí, že vzdělávání a učení je důležité pro celý další život dítěte.

4. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Cíl přípravné třídy

Cílem je děti systematicky připravovat na a předcházet tím případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání, a tím i jejich perspektivy v dalším životě. Proto je také velmi důležité vytvoření příjemné atmosféry ve třídě, aby děti odcházely domů s pocitem uspokojení ze dne prožitého ve škole a těšily se na každý další den.

Hlavní cíle:

Jazyk a komunikace

- systematicky rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet správné gramatické stavby jazyka, rozvíjet komunikativní dovednosti, rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení

Matematické představy

- rozvíjet logické myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové orientace, vytváření prvotních představ o číslech, osvojení základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 5

Rozvoj poznání

- seznamování se se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí

Hudební činnosti

- povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury, rytmizace, zpěv s tancem, nácvik jednoduchých písní

Výtvarné činnosti

- naučit se dovednosti práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky, rozeznávání základních barev

Pracovní činnosti

- rozvoj jemné motoriky, získání základů manuální zručnosti a pracovních návyků, seznamování se s technikou práce s jednoduchými pracovními nástroji

Tělovýchovné činnosti

- umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti, naučit je správnému držení těla

Cílem výchovy a vzdělávání dítěte v přípravné třídě je především:

1. Využívat vědomosti v praxi

- sbírat informace potřebné pro život
- exkurze
- výlety
- návštěvy do kina, divadla
- výstavy

2. Zajistit integraci dětí

- respektování individuality žáků – vyhledávání talentů
- pomoc dětem ze sociálně slabého nebo méně podnětného prostředí

3. Zaměřit se na osobnostní vývoj dětí

- výchova dětí k sebepoznání, komunikaci a kooperaci
- uvědomění si podstaty a svobody, kde je ale nutno dodržovat stanovená pravidla
- péče o kulturní a estetický rozvoj dětí (návštěvy filmových a divadelních představení, i koncertů)

4. Rozvíjet týmovou práci

- společně řešení pracovních a sociálních problémů
- osvojení si potřebných dovedností – umět odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení, vzájemná komunikace, řešení konfliktů

5. Propagovat zdravý životní styl

- pohybové hry, zdravotní tělesná cvičení, nácvik jednoduchých tanečků
- důraz na estetické a pohodové prostředí vybavitelnosti a výzdoba třídy
- propagace zásad zdravé výživy
- prevence patologických jevů
- péče o životní styl

Formy a metody

Formy a metody práce vycházejí ze specifických požadavků dětí umístěných v této třídě. Vše je dětem předkládáno konkrétně a srozumitelně s přiměřeným slovním doprovodem. Děti jsou vhodně vyzývány a motivovány k aktivní účasti na všech činnostech hravou formou. Předpokladem kvalitní práce v přípravném ročníku je poznání osobností jednotlivých dětí učitelkou.

Využíváno je především:

- skupinové vyučování, metoda dobrého startu činnostní učení
- možnost účasti rodičů (po dohodě s učitelkou) ve vyučovacích hodinách
- nabídka aktivní účasti rodičů na školních a třídních akcích a zapojení do jejich přípravy

Oblasti předškolního vzdělávání

a) Dítě a jeho tělo

- stimulace a podpora ve vývoji psychomotorické oblasti
- podpora fyzické pohody
- zlepšení tělesné a pohybové zdatnosti, zdravotní kulturu
- rozvoj pohybových a manipulačních dovedností
- učit se sebeobslužným činnostem
- osvojuje si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- osvojuje si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí
- vytváření si zdravých životních návyků a postoje zdravého životního stylu

b) Dítě a jeho psychika

- podporovat duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti
- rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí

- pěstování citů, vůle i jeho sebepojetí, sebevyjádření a kreativity
- rozvoj vzdělávacích dovedností, poznávání a učení

c) Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a dovedností – vnímání, naslouchání, porozumění
- naučit se dobře vyslovovat, vytvářet pojmy, vyjadřovat se, zlepšit mluvní projev
- rozvoj komunikace a kultivovaného projevu

d) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj fantazie
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů a tvořivého sebevyjádření
- rozvoj zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- vytváření kladného postoje k učení

e) Sebepojetí, city a vůle

- poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj schopnosti sebeovládání, citových vztahů a jejich rozvíjení a prožívání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivnit vlastní situaci

f) Dítě a ten druhý

- podpora utváření vztahů k jinému dítěti či dospělému
- posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci v mezilidských vztazích
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- naučit se navazovat a rozvíjet vztahy k druhému
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu k druhým
- zajišťovat pohodu těchto vztahů

g) Dítě a společnosti

- naučit se pravidla soužití s ostatními
- uvést do světa materiálních a duchovních hodnot
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti spolupracovat a spolupodílet se
- přijímat základní hodnoty ve společnosti

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije
- vytvářet pozitivní postoje k životu, světu, vztahům

h) Dítě a svět

- seznamování se s okolním světem a jeho dění, vliv člověka na životní prostředí
- seznamování se s místem, ve kterém žije a vytvářet jeho pozitivní vztah k němu
- vyprávění si o rozmanitosti, vývoji a proměnách okolního světa
- poznávání jiných kultur
- chápání jak můžeme okolní svět chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit
- osvojování si jednoduchých činností v péči o okolí
- spolupodílet se na ochraně životního prostředí
- rozvoj úcty i životu
- vytváření si představ o živé a neživé přírodě, lidech, vesmíru

Obsah jednotlivých oblastí PV se prolíná, prostupuje, vzájemně podmiňuje, dílčí cíle i rozvoj jednotlivých kompetencí dítěte na sebe navazují a vzájemně se doplňují, někde i částečně překrývají. Také se i v rámci různých oblastí opakují.

Výchovný a vzdělávací obsah

1. Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků
2. Rozumová a jazykové výchova a rozvoj matematických dovedností (rozvoj jazykové oblasti a komunikativních schopností, matematických představ a oblast rozvoje poznání)
3. Hudební výchova (rozvoj sluchového vnímání, diferenciací,...)
4. Výtvarná výchova (rozvoj estetického cítění, jemné motoriky,...)
5. Pracovní činnosti (sebeobsluha, rozvoj manuální zručnosti,...)
6. Tělesná výchova (zvyšování tělesné zdatnosti, správné držení těla,...)
7. Individuální speciální pedagogická péče (logoped, psycholog)

Rozvíjené kompetence

a) Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je

schopno se dobrat výsledků

- odhaduje své cíle, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud nedostává ocenění, učí se s chutí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který ho obklopuje
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- soustředně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí

b) Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a snaží se sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů
- zpřesňuje si početní představy
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli, která nejsou funkční – dokáže se rozhodnout mezi nimi
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i snahu
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí

c) Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog
- dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ..)
- umí používat komunikaci verbální i neverbální
- komunikuje bez zábran i ostychu s dětmi i dospělými
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

d) Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si tvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnosti k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu, lhostejnost

- ve skupině se dokáže prosadit, i podřít, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku
- je schopné druhé respektovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- při setkávání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty lze řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

e) Kompetence činnostní a občanské

- své činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem
- chápe, že to, co dělá a zajímá se, může se rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost
- má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, úkolům a povinnostem, váží si práce a úsilí druhých

5. TEMATICKÝ PLÁN A HLAVNÍ CÍLE PRO JEDNOTLIVÉ MĚSÍCE

Září: Hola, hola, škola volá (kamarádi, moje rodina, blízké okolí)

Dítě a jeho svět

- přivítání dětí i jejich rodičů ve škole, navození atmosféry důvěry a pohody
- pomoc dětem i rodičům se orientovat v novém prostředí
- osvojování dovedností k podpoře osobní pohody

Dítě a jeho psychika

- pomocí vhodného režimu, organizace a laskavého přístupu usnadňovat dětem vstup do školy rozvoj komunikačních dovedností a kultivovaného projevu

Dítě a ten druhý

- rozvíjet v dětech smysl pro spolupráci, pomáhat navozovat kontakty mezi jednotlivými dětmi

- posilování prosociálního chování ve vztahu k autoritě, škole, k rodině, druhým dětem ve skupině

Dítě a společnost

- rozvoj sounáležitosti ve společenství ostatních lidí, rozvoj spolupráce, tolerance a přizpůsobování se kolektivu třídy

Dítě a svět

- budování vztahu k místu a prostředí, ve kterém žije

Činnosti:

procvičování jména, příjmení, věk, adresa bydliště, název školy, seznamování s novými kamarády

seznamování se školním řádem

kreslení plánu školy

Říjen: Podzim – ovoce a zelenina na naší zahrádce. (podzimní práce, v lese, na zahradě, na poli)

Dítě a jeho tělo

- osvojování návyků k podpoře vlastní pohody

Dítě a jeho psychika

- rozvíjení receptivní a produktivní stránky jazyka pomocí vyprávění, četby, převypravování pohádek, příběhů i skutečných zážitků

- rozvíjení smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně logickému

Dítě a ten druhý

- podpora utváření pozitivních vztahů mezi dětmi, navozování přátelství

Dítě a společnost

- rozvíjení mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a svět

- osvojování základních poznatků o světě, životě, přírodě a jejich proměnách

Činnosti:

naučit se poznávat ovocné stromy, v době kdy mají plody

vnímání přírody v podzimním období, znaky podzimu

znát známé druhy zeleniny a ovoce, barva, chuť apod.

vědět, co roste na poli, v lese koláže z listu, lesní skřítek

Listopad: Barevný podzim (příroda na podzim, dítě a jeho hygiena, osobní hygiena)

Dítě a jeho tělo

- osvojování poznatků o vlastním těle, péči o zdraví,
- osobní hygiena,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů

Dítě a jeho psychika

- rozvoj verbální a neverbální komunikačních schopností a kultivovaného projevu
- rozvíjení schopností a dovedností vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky
- podpora přirozené dětské zvědavosti, radosti a zájmu

Dítě a ten druhý

- posilování kamarádkých vztahů a utužování vztahů třídy

Dítě a společnost

- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách uznávaných v dané společnosti

Dítě a svět

- osvojování dovedností potřebných k vykonávání základních činností v péči o okolí

Činnosti:

upevňovat poznatky o lese a životě v něm chránit přírodu

naučit se poznávat jehličnaté a listnaté stromy, jejich plody, jednotlivé části stromu jedle a jedovaté houby

jak se chovat v lese

seznámit se s ptactvem, které odlétají do teplých krajín

Prosinec: Čas vánoční (adventní čas, předvánoční radovánky, vánoce jsou tu)

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení grafomotoriky a jemné motoriky, rozvoj senzomotorického vnímání

Dítě a jeho psychika

- rozvíjení schopnosti vytvářet a upevňovat citové vazby v rodině i svému okolí
- vytváření kladného vztahu k učení, motivace k učení,
- rozvoj zájmu o učení prostřednictvím básniček, říkadel, apod.

- podpora rozvoje paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- podpora schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

- rozvíjení estetických a kreativních činností, dramatizace, poslech CD, apod.

Dítě a jeho svět

- osvojování dovedností potřebných k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Činnosti:

naučit se roční období, určovat přírodní jevy

Čert a Mikuláš

Vánoce a adventní čas – výroba adventního věnce

sledování počasí a zaznamenávání do kalendáře ve třídě

oblékání v jednotlivých ročních obdobích a proč

tradice a zvyky

zpěv vánočních koled

výroba vánočních ozdob a zdobení třídy

Leden: Zima – zvířata v zimě, sport v zimě. (proměny přírody, půjdu k zápisu, zimní sporty)

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení pohybové obratnosti, osvojování základních poznatků a tělovýchovné sportu

osvojování návyků zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka

- rozvíjení pozitivního vztahu k učení a rozvíjejícím činnostem

- rozvíjení sebedůvěry, upevňování zdravého sebevědomí, uvědomění si vlastní identity

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj primárních kulturně společenských postojů

Dítě a svět

- vytváření schopnosti přizpůsobit se běžným změnám

Činnosti:

práce s přírodninami i s uměle vyrobenými surovinami

zimní sporty

zvířata v lese

výroba sněhuláka

příprava k zápisu

Únor: Svět kolem nás (hádej, čím jsem, co děláme celý den a celý rok, dopravní prostředky)

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti
- osvojování návyků zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka

- upevňování výslovnosti a vyjádření schopností

- vytváření základů pro práci s informacemi

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

Dítě a společnost

- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách

Dítě a svět

- osvojování si podvědomí o sounáležitosti s ostatním světem
- rozvoj pochopení pro fakt, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit

Činnosti:

hra na řemesla spojená s tancem a zpěvem

modelování na téma „čím bych chtěl být, až budu velký“

výroba přáníček na sv. Valentýna

Březen: Jaro – budíme jaro (proměny přírody na jaře, svátky jara)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj hudebních a hudebně pohybových her a činností

Dítě a jeho psychika

- posilování radosti z objevování, podporovat zájem a dětskou zvědavost
- osvojování volného chování
- upevňování volného chování
- upevňování kultivovaného projevu

Dítě a ten druhý

- upevňování respektu k autoritám
- rozvoj tolerance a přizpůsobivosti

Dítě a společnost

- rozvíjení chorosti žít ve společenství ostatních lidí
- upevňování základních hodnot uznávaných v dané společnosti

Dítě a svět

- upevňování pocitu sounáležitosti s přírodou

Činnosti:

seznámení se znaky přicházejícího jara

jarní květiny, koláže

Velikonoce

malování velikonočního vejce

koledování, hodování

Duben: Zvířata a jeho mláďata (domácí a volně žijící zvířata, základní skupiny živočichů, poznáváme zvířata)

Dítě a jeho svět

- rozvoj pohybové a manipulační schopnosti
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj mluveného projevu dítěte

- rozvoj funkcí paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- upevňování emočních vztahů k blízkému okolí, živým bytostem

- rozvoj povědomí o ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých

Dítě a společnost

- osvojování potřebných dovedností, postojů a návyků a přijímání základních

- všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot

Dítě a svět

- rozvoj pozitivního přístupu k životu ve všech jeho formách

- rozvoj schopnosti klást otázky a samostatné hledání odpovědí na problémy

Činnosti:

malujeme a modelujeme domácí zvířátka

koláže domácích zvířat

pálení čarodějnic – význam, výroba

písně a básně o zvířatech

Květen: Rozkvetlé jaro (kouzla květin, svátek maminek)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a dovedností

- rozvoj grafomotoriky, jemné i hrubé motoriky

Dítě a jeho psychika

- rozvoj výslovnosti – přednes, recitace

- rozvoj a kultivace paměti, hudební a taneční aktivit

Dítě a ten druhý

- upevňování emočních vztahů k rodině

Dítě a společnost

- budování estetického vztahu k životu

Dítě a svět

- upevňování pocitu sounáležitosti s rodinou, s okolím a společností

Činnosti:

koláže prvních rozkvetlých rostlin

výroba přáníčka pro svátek matek

jak pečovat o květiny a stromy

Červen: Léto – těšíme se na prázdniny (proměny přírody v létě, lidé a čas, hurá na prázdniny)

Dítě a jeho tělo

- upevňování dovedností zaměřených na podporu zdraví a bezpečnosti

Dítě a jeho psychika

- upevňování zájmu o mluvenou i psanou podobu jazyka

- vytváření základů pro práci s informacemi – obrázkové knihy a dětské časopisy

- upevňování relativní emoční samostatnosti

Dítě a ten druhý

- ochraňování osobního soukromí a bezpečí

Dítě a společnost

- vytváření základních kulturních a společenských postojů

Dítě a svět

- rozvíjení sounáležitosti s přírodou – živou i neživou

Činnosti:

povídání o prázdninách

kresba letního počasí

kreslení: „kam bych chtěl jet na prázdniny“

Jednotlivé činnosti jsou doplňovány podle aktuální situace, co je pro děti zajímavé a co momentálně souvisí s jejich životem. Jednotlivá témata jsou vybrána tak, aby ve všech oblastech obohacovaly poznatky dětí a přiměřeně rozvíjely jejich schopnosti a dovednosti na základě jejich individualit.

Činnosti jsou různorodé, je v nich dostatek prostoru pro individuální a speciální vedení dětí.

Výchovně vzdělávací práce v širším smyslu prospěje rodině, škole i městu ve vztahu

k poznávání dítěte a jeho začlenění v budoucím životě.

6. ZÁKLADNÍ ČINNOSTI A ZNALOSTI, KTERÉ BY MĚLY DĚTI ZVLÁDNOUT

NA KONCI PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Sebeobsluha

- zvládnutí osobní hygieny, samostatné oblékání a obouvání, zavazování smyček,
- samostatně jíst – používat příbor, udržovat pořádek a čistotu

Sociální dovednosti

- naučit se jednat s ostatními, znát a používat jména spolužáků a dospělých,
- navazovat a udržovat přátelství, dokázat požádat o pomoc dospělé a kamarády,
- přijímat zodpovědnost za své činy, dokázat se orientovat na známých místech i bez dozoru, uznávat autoritu dospělého, projevovat k němu pozitivní vztah,
- zachovávat běžná pravidla společenského chování, naučit se pracovat se skupinou, dokázat se soustředit a nevyrušovat

Hrubá motorika

- dobře chodit po schodech, při chůzi nevrážet do ostatních, běhat, skákat přes švihadlo, umět zaujmout různé pozice, udržovat rovnováhu, kontrolovat své tělo,
- zúčastňovat se různých pohybových her, pohybovat se v prostoru podle daných pokynů, udržovat rytmus

Jemná motorika

- umět si hrát s drobnými předměty, stavět ze stavebnice, navlékat korále,
- napodobovat psaní, napsat své jméno (tiskací), správný úchop tužky, zvládnutí základních linií (kruhy, čáry, vlnovky,...)

Oblast jazyka a komunikace

- dokázat poslouchat a klást jednoduché otázky, naslouchat celému příběhu během vyprávět, vypravovat o svých zkušenostech a událostech v logické návaznosti, reagovat na pokyny, aktivně se zapojovat do společenské konverzace, komunikovat v různém prostředí a být pochopeno, umět zacházet s knihou, aktivně používat slovní zásobu, chápat obsah čteného, umět interpretovat text, pojmenovat předměty denního použití, umět vyprávět pohádku, dramatizovat

Oblast matematických, časových a prostorových představ

- vnímat, poznávat časové vztahy (začátek, prostředek, konec, první, poslední, včera, dnes, zítra, dny v týdnu, roční období,...), kvalitativní vztahy (hodně, málo, stejně, plný, prázdný,...),

- prostorové vztahy (nahore, dole, vlevo, vpravo, řazení předmětů dle daných kritérií,...), znát geometrické tvary, umět počítat předměty v daném souboru,
- tvořit konkrétní soubory s daným počtem prvků, používat číselné řady 1-5 pro počítání předmětů

Hudební projev

- zazpívat píseň s důrazem na správnou melodii a rytmus, vytleskávat daný rytmus a umět ho vyjádřit různými pohyby, doprovodit zpívanou píseň jednoduchým hudebním nástrojem, umět naslouchat úryvku hudební skladby, vyjádřit pocity a dojmy, umět zatančit jednoduché tanečky

7. EVALUACE V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ

K dokumentaci se používá třídní výkaz a osobní složka dítěte, ve které jsou uloženy veškeré zprávy z vyšetření školního poradenského zařízení (PPP, SPC, ...), lékaře, logopeda, hodnocení práce dítěte, apod.

Na konci každého pololetí školního roku je dítě stručně slovně zhodnoceno, s jakým výsledkem přípravnou třídu absolvovalo. Děti nedostávají vysvědčení, ale obdrží „Pochvalný list“. Pro zákonné zástupce a budoucí učitelky je na konci školního roku zpracováno slovní hodnocení po jednotlivých výchovách.

Za evaluaci zodpovídá třídní učitelka, závěry předkládá s návrhy na zlepšení vedení školy – zpravidla 2x ročně

Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání,
- průběh a výsledky výchovy a vzdělávání dítěte v přípravné třídě,
- spolupráce s rodiči a širší komunitou,
- soulad realizované výuky se školním vzdělávacím programem pro přípravnou třídu.

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace přípravné třídy,
- rozbor dětských prací,
- dotazníky pro rodiče,

- rozhovory, diskuze s dětmi a zákonnými zástupci,
- hospitace,
- systematické sledování práce dětí.

Časové rozvržení autoevaluačních činností

V průběhu celého roku:

- hospitační činnost + pohospitační rozhovor (vedení školy),
- vzájemné hospitace učitelů (v mateřské škole a 1. třídách školy)
- systematické sledování práce, chování a jednání dětí (vedení složky dítěte – třídní učitelka)
- rozhovory a diskuze (třídní učitelka s dětmi a zákonnými zástupci),
- analýza dětských prací (třídní učitelka).

Každoročně:

- komplexní hodnocení pedagogického pracovníka pracujícího v přípravné třídě (vedení školy),
- sebehodnocení práce učitelky (třídní učitelka),
- zhodnocení úspěšnosti dětí (třídní učitelka).

Všechny získané informace slouží jako zpětná vazba, která vede k vyvozování kroků vedoucích k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu přípravné třídy.

Mgr. Miroslava Šmídová

2. 9. 2013